

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๐๐๘.๒/๒๕๕๔

W3

ลำดับเลขที่การคณะรัฐมนตรี	8369
รับที่	
วันที่ 6 มกร ๕๔	เวลา 10.40

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๙๒ พหลโยธิน ซอย ๗ ถนนพหลโยธิน แขวง 1/438.12

สามเสนใน กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

6 มกร ๕๔

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา

เรื่องที่๓.....

ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนไทย-พม่า อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ..... - 6 ต.ค. 2552

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ส) ๑๖๒๐๗ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งเรื่องการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนไทย-พม่า อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อเรื่องดังกล่าว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนไทย-พม่า อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ควรกำหนดจุดยืนและทิศทางการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนไทย-พม่า อำเภอแม่สอดให้ชัดเจน โดยพิจารณาจากฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความสามารถในการรองรับของพื้นที่ในการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมรวมทั้งผลกระทบทางด้านสังคมและสุขภาพ แรงงานต่างถิ่น การตั้งถิ่นฐาน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๒. การเชื่อมโยงกับประเทศพม่าทางเครือข่ายการคมนาคมอันจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ จะเป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะส่งผลให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการพัฒนาของภูมิภาค อย่างไรก็ดี แนวทางการพัฒนาเครือข่ายการคมนาคมควรจะต้องดำเนินไปตามหลักการของการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งต้องคำนึงถึงทั้งมิติทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม จึงควรมีการศึกษาเชิงลึกในมิติอื่นๆ นอกจากมิติด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากการพัฒนาเครือข่ายการคมนาคมจะส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพและปฏิสัมพันธ์ใน/ระหว่างพื้นที่อย่างมาก ซึ่งมีผลต่อสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น จึงควรมีการดำเนินการเพิ่มเติมในขั้นตอนต่อไป ดังนี้

๒.๑ การประเมินความคุ้มค่าในการดำเนินโครงการควรคำนึงถึงความเสี่ยงและผลกระทบในมิติรอบด้านทั้งเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

๒.๒ การเชื่อมโยงให้เห็นถึงปฏิสัมพันธ์ของการพัฒนาชายแดนตะวันตกกับภาพรวมของประเทศและประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่อื่นๆ

๒.๓ ควรมีการเสนอทางเลือกหลายๆ ทางในการบรรลุวัตถุประสงค์การพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนบนหลักการการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อศึกษาเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียระหว่างกัน

๓. การสร้างความสมดุลระหว่างการพัฒนากับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เนื่องจากพื้นที่บริเวณชายแดนด้านตะวันตกของประเทศไทยกับประเทศพม่าตลอดแนวตั้งแต่จังหวัดแม่ฮ่องสอนถึงจังหวัดระนองอยู่ในอาณาเขตของเทือกเขาถนนธงชัย และเทือกเขาตะนาวศรี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติสูง ดังนั้น การพัฒนาที่จะเกิดขึ้นย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ต้องมีการเปิดพื้นที่ธรรมชาติ ซึ่งจะกระทบต่อความสมบูรณ์ทางธรรมชาติของพื้นที่ในที่สุด ดังนั้นการพัฒนาจึงควรมีแนวทางที่ชัดเจน ดังนี้

๓.๑ รัฐต้องมีการกำหนดโซนการพัฒนาที่ชัดเจน รัฐต้องเป็นผู้กำหนดพื้นที่ และทิศทางการพัฒนาไม่ควรปล่อยให้การพัฒนาเกิดขึ้นเองโดยนักพัฒนา ซึ่งโดยทั่วไปการพัฒนาจะเกิดขึ้นตามเส้นทางคมนาคม (ถนน) แล้วจึงขยายตัวเป็นพื้นที่กว้างขึ้น มีความแออัดของการใช้ที่ดินมากขึ้น มีของเสียที่ปล่อยออกมามากขึ้น และในที่สุดรัฐต้องเข้าไปแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม หรือในอีกลักษณะหนึ่งการพัฒนาที่กระจุกกระจายไปตามเส้นทางคมนาคมอาจก่อให้เกิดการทำลายพื้นที่ป่าไม้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

๓.๒ รัฐจำเป็นต้องจัดเตรียมสาธารณูปโภคและสาธารณูปการในพื้นที่ที่กำหนดไว้ อย่างเหมาะสมโดยเฉพาะเรื่องการคมนาคมขนส่ง ซึ่งโดยทั่วไปยังยึดติดอยู่กับการคมนาคมระบบถนนเป็นส่วนใหญ่ การใช้ระบบถนนก่อให้เกิดการพัฒนาตามพื้นที่ได้จริง แต่ยากแก่การควบคุม ดังนั้น หากจะเชื่อมการพัฒนาระหว่างชายแดนตะวันตกที่ธรรมชาติยังคงความอุดมสมบูรณ์ การคมนาคมที่ควรเน้นควรเป็นการคมนาคมระบบราง ซึ่งสามารถควบคุมหรือกำหนดพื้นที่การพัฒนาได้ง่ายกว่า ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าระบบถนน และมีต้นทุนการขนส่งต่ำกว่าระบบอื่น

๓.๓ รัฐจำเป็นต้องพัฒนามาตรการด้านแรงจูงใจ และมาตรการด้านการชดเชยสิทธิที่เกิดจากความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ถูกกำหนดให้เป็นเขตเศรษฐกิจกับพื้นที่อยู่นอกเขตเศรษฐกิจ ซึ่งจะทำให้การพัฒนาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่มีความสมดุลกับการดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ซึ่งช่วยลดความขัดแย้งระหว่างชุมชนที่ต้องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กับกลุ่มนักพัฒนา

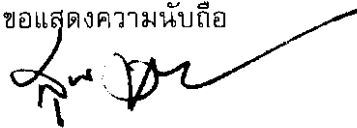
๓.๔ การกำหนดนโยบายการพัฒนาในพื้นที่ใด ควรรับฟังความเห็นของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง การรับฟังความเห็นจากนักธุรกิจ และเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เพียงอย่างเดียว ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างชุมชนในพื้นที่กับหน่วยงาน หรือเอกชน และส่งผลกระทบต่อการพัฒนาในพื้นที่ ซึ่งมีตัวอย่างความขัดแย้งระหว่างชุมชนกับการพัฒนาที่เกิดจากนโยบายของรัฐในหลายพื้นที่ในปัจจุบัน

๔. การนำเสนอแนวทางการพัฒนาน่าจะกำหนดกรอบระยะเวลาดำเนินการให้ชัดเจนและควรเสนอแนะว่า พื้นที่บริเวณใดมีความสำคัญที่ควรพัฒนา ก่อน-หลัง และควรดำเนินการในช่วงระยะเวลาใด

๕. เรื่อง ข้อเสนอแนะแก่รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ประกอบไปด้วย (๑) ถนนและระบบราง (๒) ท่าเรือน้ำลึก นั้น ในการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานดังกล่าว ควรให้ความสำคัญกับทรัพยากรธรรมชาติและสภาพภูมิทัศน์ ในพื้นที่ก่อสร้าง รวมทั้งพื้นที่ที่เป็นส่วนขยายและบริเวณโดยรอบ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในบริเวณดังกล่าวและป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม